

[Avaleht](#) > ... > [Perekonnaasjad Ja Pärimine](#) > [Pärimine](#) > [Pärimine](#) > [Spain](#)

Pärimine

Hispaania

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Käesolev teabeleht on koostatud koostöös [Euroopa Liidu Notariaatide Nõukoguga](#).

1 Kuidas koostatakse surma puhuks tehtud korraldus (testament, ühine testament, pärimisleping) vara üleminekuks?

Hispaanias on seitse pärimisõiguse süsteemi.

Aragóni, Kataloonia, Balearide, Navarra, Baskimaa ja Galicia autonoomsel piirkonnal on oma pärimist käsitlevad õigusaktid. Muudes Hispaania osades kohaldatakse tsiviilseadustikus sätestatud norme.

Kohaldatava pärimisõiguse määrab surnud isiku viimane elukoht. Hispaanlaste puhul kohaldatakse piirkondliku kodakondsuse kriteeriumi kooskõlas tsiviilseadustikus sätestatud kodakondsusnormidega.

Tsiviilseadustiku kohaselt tekib pärimisõigus testamendi alusel, kuna üldjuhul pärimislepingut või ühist testamenti ei aktsepteerita. Testament võib olla:

- avatud, st koostatud notari juures, kes selle vormistab ja oma ametitegevuse raamatus registreerib. See on tavaline testamendi koostamise viis;
- suletud, st koostatud notari juures, ilma et notar selle sisu teaks. Seda testamendi vormi enam ei kasutata;
- omakäeline, st testaatori oma käega kirjutatud, allkirjastatud ja kuupäevastatud. See testamendi vorm ei ole tavaline.

Hispaania tsiviilseadustikuga saab tutvuda riigi ametliku väljaande (*Boletín Oficial del Estado*) veebisaidil [siin](#) ([Inglisekeelse tõlke link](#)).

Piirkondlikes või eriseadustes on sätestatud igas autonoomses piirkonnas kehtivad testamente käsitlevad normid, kusjuures igas neist on kasutusel erinevad ja spetsiifilist liiki testamendid. Mõnes piirkonnas aktsepteeritakse ühist testamenti ja pärimislepingut.

Piirkondlike või eriseaduste kohased erinormid leiab klõpsates [lingil](#).

2 Kas korraldus tuleb registreerida? Kui jah, siis kuidas?

Notari juures koostatud testamendi peab notar registreerima testamentide üldregistris (*Registro General de Actos de Última Voluntad*), mida peab justiitsministeerium. Kui on koostatud testament, näeb sellest registrist viimase testamendi kuupäeva, eelmiste testamentide kuupäevi ja kannet notari ametitegevuse raamatus, milles asjaomane testament registreeriti. Notarite kutseühendused (*Colegios Notariales*) võivad anda ajakohast teavet notari kohta, kelle juures testament võib asuda, või selle arhiivi kohta, kust testamenti võib leida, kui asjaomane notar enam ei tegutse ([Euroopa Liidu Notariaatide Nõukogu kodulehe link](#)).

See register ei ole avalik ja sellele pääsevad ligi vaid isikud, kes tõendavad pärast testatori surma, et neil on õigustatud huvi pärandi vastu. Registrile pääseb ligi ka testatori eluajal, see võimalus on testatoril, tema eriesindajal või piiratud teovõimetu puhul kohtumääruse alusel.

3 Kas surma puhuks tehtavatele korraldustele esineb muid piiranguid (nt pärandi sundosa)?

Hispaania üldise õiguse kohaselt on teatud osa pärandvarast reserveeritud teatavatele sugulastele pärandi sundosana pärast testatori vabatahtlike korralduste, sealhulgas elavate vaheliste korralduste väärtuse lisamist ja võlgade mahaarvamist. Tsiviilseadustiku kohaselt kujutab sundosa endast pärandvara osa, mida testator ei saa laiali jagada, sest see osa on seadusega reserveeritud teatavatele pärijatele, st seadusjärgsetele pärijatele.

Seadusjärgsed pärijad on:

- lapsed ja alanejad sugulased oma vanemate ja ülenejate sugulaste puhul;
- eespool nimetatud isikute puudumisel vanemad ja ülenejad sugulased oma laste ja alanejate sugulaste puhul;
- lesk seaduses sätestatud korras.

Laste ja alanejate sugulaste sundosa moodustab kaks kolmandikku nende vanemate pärandvarast. Isa ja ema võivad siiski jagada ära sundosa kahest kolmandikust poole, et selle abil suurendada oma laste või alanejate sugulaste pärandiosa. Kolmas ja viimane kolmandik on vabalt käsutatav. Seda kolmandikku iseloomustab asjaolu, et sellega antakse õigus kogu pärandvarale, sest selle näol on üldjuhul (väheste eranditega) tegemist *pars bonorum*'iga.

Ülenejate sugulaste sundosa moodustab poole pärandvarast, välja arvatud juhul, kui osa sellest kuulub ka abikaasale. Sellisel juhul moodustab sundosa ühe kolmandiku.

Sundosa abikaasale, kes ei ela lahus, koosneb ülenejate ja alanejate sugulaste puudumisel kahe kolmandiku pärandvara kasutusvaldusest. Ent alanejate sugulaste olemasolu korral koosneb sundosa alanejatele sugulastele ette nähtud kahe kolmandiku pärandvara kasutusvaldusest. Kui eksisteerivad ainult ülenejad sugulased, koosneb see poole pärandvara kasutusvaldusest, mille pärijad võivad arveldada rahas.

Asjaomased tsiviilõigusaktid sisaldavad erinorme selle kohta, kellel on seaduslik õigus pärida, ning igaüht neist õigusaktidest tuleb kohaldada, et teha kindlaks iga juhtumi asjaolud, mida igas neis piirkonnas reguleeritakse.

4 Kui surma puhuks ei ole korraldust tehtud, kes pärib siis ja kui palju?

Tuleb veel kord meelde tuletada, et Hispaanias on seitse pärimisõiguse süsteemi. Kui testamendijärgseid pärijaid ei ole, jagatakse pärandvara tsiviilseadustiku alusel järgmises järjekorras: 1) alanejad sugulased; 2) ülenejad sugulased (abikaasal on mõlemal juhul õigus kasutusvaldusele, vastavalt ühe kolmandiku või poole pärandvara ulatuses); 3) abikaasa, kes ei elanud lahus; 4) neljanda astme sugulased (nõod); 5) riik.

Aragóni, Kataloonia, Baleaaride, Navarra, Baskimaa ja Galicia tsiviilõigus sisaldab seda küsimust reguleerivaid erisätteid. Lisaks sellele, et pärida võivad sugulased, on piirkondlike õigusnormidega ette nähtud ka võimalus, et pärida võib testatori elukoha järgne autonoomne piirkond ning isegi konkreetne institutsioon seda küsimust käsitlevates õigusnormides sätestatud kujul ja tingimustel.

5 Milline ametiasutus on pädev:

5.1 pärimisasjades?

Surma puhuks pärandi kohta tehtud korralduse puudumisel on notarid volitatud kindlaks tegema seadusjärgsed pärijad (pärijate väljaselgitamine).

Kui mõni huvitatud isik vaidlustab pärijate staatuse, pärandvara koosseisu või pärandvara jagamise, lahendab vaidluse kohus vastavas kohtumenetluses.

5.2 võtma vastu pärandi vastuvõtmise või sellest loobumise avaldust?

Üldjuhul esitatakse pärandi vastuvõtmise või pärandist loobumise avaldus notarile. Vastuvõtmisest saab sõnaselgelt teatada ka eradokumendiga, ent kui tegemist on vara üleandmisega või kui on vaja tõendit, on nõutav notariaalne dokument. See ei välista Hispaania konsuli või notari ülesandeid täitma volitatud diplomaatilise esindaja võimalikku sekkumist.

Vastuvõtmine võib olla ka kaudne (nähtub dokumentidest, mis viitavad tingimata valmisolekule pärand vastu võtta või sellele, et tegutsemise õigus on ainult pärija staatusega isikutel).

Isik, kes tõendab, et tal on huvi, et pärija pärandi vastu võtaks või sellest loobuks, võib paluda notaril pärijat teavitada, et tal on pärandi vastuvõtmiseks või sellest loobumiseks aega 30 kalendripäeva.

Kui pärandist loobumine kahjustab tema võlausaldajaid, võivad võlausaldajad esitada kohtunikule taotluse lubada see neil võlgnetava summa katmiseks pärija nimel vastu võtta.

Osaline või tingimuslik vastuvõtmine ei ole lubatud. Pärija võib siiski vastu võtta pärandi, aga mitte annakut, või vastupidi.

5.3 võtma vastu annaku vastuvõtmise või sellest loobumise avaldust?

Sama asutus mis pärandi puhul, nagu on kirjeldatud vastuses eelmisele küsimusele.

Erandina osalise vastuvõtmise keelust võib annakusaaja juhul, kui on mitu annakut, mille vastuvõtmise eest ei tule maksta tasu (või kui sellist tasu tuleb maksta kõigi annakute eest), need vastu võtta ühekaupa. Annakusaajal ei ole lubatud loobuda annakutest, mille eest tuleb maksta tasu, ja võtta vastu annakud, mille eest tasu maksta ei tule.

5.4 võtma vastu pärandi sundosa vastuvõtmise või sellest loobumise avaldust?

Sundosast kui sellisest ei saa loobuda ja seda ei saa vastu võtta, vaid sundosa saadakse annaku või pärandina, välja arvatud juhul, kui kohus määrab makse tegemise või vara üleandmise pärandvara arvel.

Tsiviilseadustik võimaldab annakusaajal pärandist loobuda suurendatud pärandiosa (mis on pool alanejate sugulaste kahe kolmandiku suurusest sundosast) kasuks.

6 Lühikirjeldus siseriikliku õiguse kohase pärimismenetluse, sealhulgas pärandvara likvideerimise ja pärandvara jagamise kohta (sealhulgas teave selle kohta, kas kohus või muu ametiasutus algatab pärimismenetluse ametiülesande korras)

Kui on koostatud testament ja testaator on nimetanud testamenditäitja, on viimane volitatud tasuma matusekulud ja andma üle annakud, hoidma vara heas korras, kaitsma testamendi kehtivust ning tagama selle täitmise.

Kui määratakse pärandvara jagaja (*contador-partidor*), vastutab tema pärandi jagamise eest. Pärandvara jagaja võivad määrata testaator, pärijad vastastikusel kokkuleppel, kohtusekretär (*letrado de la Administración de Justicia*) või notar nende pärijate ja annakusaajate ettepanekul, kellel on õigus saada 50% pärandvarast.

Pärandvara jagaja puudumisel või pärandvara jagamisel testaatori poolt võivad pärijad jagada pärandvara omavahel nii, nagu nad peavad sobivaks.

Tegelikult toimub pärandi jagamine ja vara üleandmine mõlemal juhul notari juures, et see oleks tõendatud ja õigused registreeritaks.

Kui pärandvara jagajat ei ole määratud ja pärija seda taotleb, võib pärandvara jagada kohus. Kohus määrab eksperdi, kes hindab vara väärtust, ja pärandvara jagaja, kes pärandi jagab. Kohus võib taotluse korral eelnevalt määrata ka pärandi hooldaja ja pärandvara inventuuri tegemise. Pärandvara jagaja otsustatud jaotused (koos

muudatustega, mida kohus võib pärija vastuväite korral teha) registreeritakse notari ametitegevuse raamatus.

7 Kuidas ja millal saab isikust pärija või annakusaaja?

Isikud, kellel on õigus pärandile või annakule seadusjärgselt või surma puhuks (*mortis causa*) pärandi kohta tehtud korralduse alusel, saavad pärijateks või annakusaajateks pärandi või annaku vastuvõtmisel (vt küsimus nr 5.2). Vastuvõtmise tagajärjed kehtivad tagasiulatuvalt, alates testaatori surmast.

8 Kas pärija pärib ka surnu võlad? Kui jah, siis millistel tingimustel?

Kui pärand võetakse vastu tingimusteta või ilma pärandvara inventuuri tegemata, peab pärija tasuma kõik pärandvaraga seotud võlad, kusjuures võlgade tasumisel ei saa pärija piirduda vaid pärandvaraga, vaid tal võib olla vaja kasutada ka oma isiklikku vara.

Kui pärand võetakse vastu pärandvara inventuuri alusel, on pärija kohustatud tasuma pärandvaraga seotud võlad ja täitma selle varaga seotud muud kohustused vaid pärandvara ulatuses.

9 Milliseid dokumente ja/või millist teavet üldjuhul nõutakse kinnisvara registreerimiseks?

Pärija või annakusaaja staatus ei too üldiselt kaasa kinnistusregistri (*Registro de la Propiedad*) kande tegemist konkreetse kinnisvaraga seotud õiguse kohta, sest sellest staatusest ei tulene konkreetse vara asjaõigusi. Äärmisel juhul võidakse teha ajutine kanne. Pärijatel on proportsionaalne õigus kogu pärandvarale. Annakusaajatel on isiklik õigus nõuda, et pärijad annaksid üle neile annakuna jäetud vara. Õiguste tegelik üleminek eeldab pärandi või annaku vastuvõtmist ja konkreetse vara üleandmist. Pärandvara jagamisest ja üleandmisest on võimalik loobuda ainult teatud juhtudel (ainupärija, ainuomand või ainuomandit saama volitatud annakusaaja).

Kinnisvara registreerimiseks on vaja ametlikku akti pärandi vastuvõtmise ja vara üleandmise kohta (mis koostatakse notari juures) või kohtulahendit. See akt peab sisaldama pärimisõigust tõendavat dokumenti (testament, pärimistunnistus, pärimisleping, kui see on lubatud), surmatõendit ja testamentide üldregistri väljastatud tõendit või sellele aktile peavad olema lisatud nimetatud dokumendid. Vara üleandmisel tuleb tasuda ka pärimismaksud.

9.1 Kas pärandi hooldaja määramine on kohustuslik või taotluse korral kohustuslik? Kui see on kohustuslik või taotluse korral kohustuslik, milliseid samme tuleb selleks astuda?

Hispaania õiguse kohaselt ei ole pärandi hooldaja (*administrador*) määramine kohustuslik, kuid hooldaja määramises võib teatavatel tingimustel kokku leppida pärandvara jagamise käigus.

9.2 Kellel on õigus surma puhuks tehtud korraldus täide viia ja/või pärandit hooldada?

Kui testamendis on (üldise õiguse kohaselt) nimetatud testamenditäitja, valitseb pärandvara tema (vt küsimus nr 6).

Testaator võib testamendiga määrata ka pärandvara jagaja, kes teeb kindlaks vara väärtuse ja jagab vara.

Üldiselt võidakse määrata kolm isikut – testamenditäitja, pärandvara jagaja ja pärandi hooldaja. Neil kõigil on pärandi valitsemiseks volitused, mida võib muuta testaator või kohtunik. Mõnel juhul võivad neid volitusi muuta ka pärijad.

9.3 Millised on pärandi hooldaja volitused?

Pärandi hooldaja peamised ülesanded on järgmised:

- pärandvara esindamine,
- korrapärane aruannete esitamine,
- pärandvara seisukorra säilitamine ja mis tahes muude vajalike haldustoimingute tegemine.

10 Millised dokumendid antakse üldjuhul välja siseriikliku õiguse kohaselt pärimismenetluse jooksul või selle lõpus, tõendades pärandisaajate staatust ja õigusi? Kas neil on konkreetne tõendusjõud?

Seadusjärgse pärimise tunnistus on notariaalne dokument, mis tõendab seadusjärgsete pärijate staatust ja nende vastavat pärandiosa.

Notari juures ja asjaomaste isikute kokkuleppel koostatud ametlik akt pärandi vastuvõtmise ja pärandvara jagamise (ning kui see on asjakohane, siis annakute üleandmise) kohta annab pärandvara hulka kuuluva konkreetse vara omandiõiguse.

Kui pärimise asjus pöördatakse kohtusse, on pärandvara jagamist (ja vajaduse korral vaidluste lahendamist) käsitlev lahend piisav dokument ja see tuleb vormistada notari juures, nagu seaduses on ette nähtud.

See veebileht on osa portaalist „[Teie Euroopa](#)“.

Sooviksime teilt [tagasisidet](#) selle kohta, kui kasulikuks peate sellel esitatud teavet.

■ Viimati uuendatud: 26/12/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.